

24. januarja
BO PRVENSTVO
UNIVERZE
V SMUČANJU
V ŽLEBFH

Članek na 5. strani.

tribuna

GLASILO ŠTUDENTOV SLOVENSKE UNIVERZE

LETO IV.

LJUBLJANA, 15. JANUARJA 1954

STEV. 1

NAŠ ODGOVOR

Prilaskovali smo, da bo občni zbor Društva visokošolskih profesorjev pripomogel k izboljšanju odnosov na nekaterih fakultetah, kjer so ti med profesorji in študenti kritični. Žal pa so nekateri govorniki pokazali ravno nasprotno tendenco, njihova diskusija ne predstavlja prispevek k izboljšanju. Ni treba posebej poudar-

jati, da je zlasti na visokih šolah potrebno tesno sodelovanje med proforskimi zbori in študenti, kar je ugotovila tudi konferenca ZKJ in oba plenuma ZSJ. V borbi za izboljšanje odnosov bi morali najvidnejšo vlogo odigrati ravno komunisti-profesorji in komunisti-študenti. Žal na občnem zboru ravno komunisti-profesorja ing. Sever ing. Čopić ne le da nista stremela za tem, temveč sta v svoji diskusiji zašla v skrajnost.

Ing. Sever je trdil, da je bila III. skupščina ZSJ navadna demagogija ter da se je na njej počutil kot na zatožni klopi. Vsi politični forumi priznavajo naši skupščini plodni in delovni značaj. Njegova trditve je za nas žaljiva, nesprejemljiva je pa tudi njegov odnos do študentov, katerim odreja pravico vplivanja na učne načrte.

Ing. Čopić je bil po svojih izjavah in tonu najostrejši. Podal je celo vrsto očitkov ne samo na račun študentov, temveč tudi na račun operativne, ki je po njegovih besedah zahtevala, da fakultete skuhajo inženirje splošnega tipa, ki so bli kasneje v zapor. (Prepričani smo, da mu bo praksa na to lepo odgovorila). Smelo je zvrnil vse težave dolgega študija na gradbeni fakulteti na lenobo študentov, dokazujoč to z opisom svoje marljivosti, kar je podkrepil s primerom svojega kolega, ki je diplomiral dvajset let za njim. Zelo presenetljiva pa je njegova utemeljitev, da so gradbeniki bojkotirali zato, da se afirmirajo kot politična organizacija v javnosti. Zvezi študentov ni potrebna taka afirmacija, ker smo se afirmirali v brigadah, na demonstracijah za Trst itd. Iz trte pa je

Nadalj. na 3. str.

študiju in učenem uspehu. Povsem je razumljivo, da bodo okrajni ljudski odbori, občinski ljudski odbori in mestne občine dodeljevali stipendije študentom svojega področja. Razen stipendij okrajnih in občinskih ljudskih odborov in mestnih občin bodo stipendije lahko dodeljevali fakultetni svet, visoke šole, gospodarske in družbene organizacije, seveda v primeru, da skupni znesek stipendij ne presega določene višine. Takšne stipendije se dodeljujejo v obliki konkurzov v mesečnem znesku 3000 din prvenstveno na osnovi učnega uspeha, kjer bo upoštevano tudi premoženjsko stanje. Stipendije študenti izgube tudi pravico do otroških doklad. Nadalj. na 6. str.

Ali je diplomantom ekonomije inženirski naslov res potreben?

V novem gospodarstvu nove dolžnosti

Če si hočemo odgovoriti na to vprašanje stvarno, nam ni treba iskati vzrokov ne vem kako globoko, kajti ti so čisto blizu — v vsakdanji dinamiki našega življenja.

Ni še dolgo tega, kar so bili ekonomisti le delčki celotnega strogo centralističnega aparata. Njih naloga je bila le izvrševanje direktiv višjih organov, za kar je bilo treba poleg pismenosti in vestnosti poznati še nekaj splošnih ekonomskih pojmov, ki pa so si jih lahko pridobili kaj kmalu na raznih krajših tečajih. Ta način gospodarstva je bil nujen posledica povojnega položaja, ko smo imeli na eni strani politično močan aparat, na drugi strani pa v gospodarstvu ljudi, ki so poskušali in tudi škodovali, kjer so le mogli. Težave s kadri so bile ogromne (saj je samo med NOB padlo 90.000 strokov. delavcev in 40.000 intelektualcev). Zato so prišli v začetku na odgovorna

mesta povečini strokovno ne sposobni, a politično odgovorni ljudje. To je bila vsekakor objektivna nujnost. Posledica je bila tudi jasna. Veliko grobih napak, ki jih občutimo še danes. Tako na primer v ekonomiki kmetijstva kot tudi drugod. Na drugi strani pa je prav ta politika v gospodarstvu terjala centralistično oblast, ki je zaradi neznanja ljudi razvijala vedno bolj birokratski aparat.

Zakaj pa se ekonomisti (pod tem pojmom mislim le diplomirane ekonomiste s fakultetno izobrazbo) — potrebnosti je namreč obrazložitev zaradi splošnega nepoznavanja samega pojma, ki se še pogosto razlaga s funkcijo »ekonoma« danes bore za svoj naslov inženirja — iz lastne slavljenosti ali so tudi tu drugl, objektivnejši vzroki?

Nadalj. na 3. str.

Razvoj socializma zahteva višjo strokovno raven vseh delovnih ljudi

LJUDSKI SKUPŠČINI LJUDSKE REPUBLIKE SLOVENIJE

Univerzitetni plenum Zveze študentov ljubljanske Univerze, Visokih šol in Akademij se obrača kot predstavnik slovenskih študentov na Ljudsko skupščino Ljudske republike Slovenije kot na najvišji oblastni organ, da prouči in reši nekatere pereče probleme znanstvenih ustanov in študentov.

Nadaljnji razvoj socialistične graditve zahteva vedno večji strokovni nivo vseh delovnih ljudi. Sodimo, da ima pri tem visoko šolstvo v povezavi s prakso odločilno vlogo. VI. kongres Zveze komunistov Jugoslavije govori o tem naslednje: »Osnovno vprašanje v nadaljnjem razvoju šolstva in znanstvenih ustanov je dvigovanje znanstvene ravni, utrjevanje in razvijanje demokratizma, zlasti pa povezovanje znanstvenega dela s stvarnostjo in gospodarstvom države ter sadobno stvarnostjo sploh« itd. Taka linija Zveze komunistov in našega državnega vodstva je vzrok stalnega naraščanja visokokvalificiranih kadrov, kar je razvidno iz stanja v industriji, zdravstvu, prosveti ter oblastnih in upravnih organih. V skladu s tem smo mnenja, da je današnje število študentov in dotok študentov v kasnejših letih pravilno s obstoječim stanjem in perspektivami razvoja. Mislimo, da so trditve o prevelikem številu študentov in hiperprodukciji inteligence napačne, saj ne upoštevajo perspektiv socialističnega razvoja, ki zahteva tudi na manj pomembnih mestih čim višje kvalificiran kader. Za uspešno uresničenje teh perspektiv je potrebno zagotoviti vse širše možnosti razvoja znanstvenemu delu.

Rešitev teh vprašanj je nakazana že v resoluciji VI. kongresa ZKJ, ki ugotavlja potrebo povečevanja znanstvenega dela s stvarnostjo in gospodarstvom.

Konkretizacija gornjega zahteva znatno povečanje proračunskih sredstev za naše znanstvene ustanove. Dosedanja proračunska sredstva so premajhna, saj nekateri naši inštituti in laboratoriji proti koncu leta ali pa že v sredini prekinajo s delom zaradi pomanjkanja materialnih pogojev. Tudi stanje ostalih učnih pripomočkov je za današnje število študentov nezadostno, kar zmanjšuje modernih učnih pripomočkov, kot so mikroskopi, demonstracijska sredstva itd. Prav posebej je pereče vprašanje vložnih učnih pripomočkov. Naše visoke šole dobivajo absolutno premalo denarnih sredstev.

Za povečevanje znanosti s praktičnim delom ter za seznanjanje študentov s modernimi znanstvenimi pridobitvami so potrebne ekskurzije in prakse. V ta namen pa so proračunske postavke naših visokih šol nezadostne, zato ekskurzij skoraj ni ali pa se vrše s podporo delovnih kolektivov. Naša podjetja kažejo nerazumevanje in nezainteresiranost za zaposlitev praktikantov, kar povzroča zgolj teoretično usmerjenost naših diplomantov.

Uredba o svobodnem vpisu študentov na univerzo, visoke šole in akademije omogoča neomejeni tok slušateljev na fakultete. Vprašanje predavalske in seminarjeve je bilo že pred uredbo nevzdržno. Po uredbi pa to stanje moti redni potek predavanj in na nekaterih oddelkih onemogoča vsem študentom udeležbo na predavanjih. Tako stanje je na filozofski fakulteti pa tudi drugod.

V zvezi z vsemi gornjimi problemi, ki so pereči ne samo za naše visoke šole, temveč tudi za naše gospodarstvo in družbo sploh, se obračamo na Ljudsko skupščino, da kot že večkrat doslej tudi to pot pokaže polno razumevanje za naše težave. Ob sestavi novega proračuna naj se ti problemi upoštevajo.

Obračamo se na Ljudsko skupščino tudi s prošnjo, da apelira na gospodarska podjetja, da pomagajo po svojih močeh znanstvenim ustanovam, saj od njih dobivajo kader. Pri naših visokih šolah naj bi se formiral poseben fond, v katerega naj bi podjetja dajala prispevke, ki se jim bodo bogato obrestovali.

Ob tej priliki se žutimo dolžni, da Ljudsko skupščino obvestimo še o nekaterih problemih, s katerimi se naša organizacija bori.

Na naših visokih šolah je nenormalna dolžina študija, katere ni nikjer v svetu, kar povzroča: pomanjkanje strokovnega kadra, ekonomske težave naših slušateljev in s tem v zvezi občutna škoda za naše narodno gospodarstvo.

Socialni sestav naših študentov ne ustreza težnjam prosvetne politike, saj je 61% študentov iz meščanskega sloja, medtem ko je procent delavske in kmečke mladine nizek. Mi vidimo vzrok temu v dosedanjem načinu podpiranja študentov z otroškimi dokladi. Prosimo, da Ljudska skupščina podpre predlog naše organizacije za odpravo otroških doklad in ponovno uvedbo stipendiranja, kar bo omogočilo spremembo socialnega sestava in boljši način nagrajevanja študentov.

Posebno pereče je vprašanje dograditve študentskega naselja. Z dograditvijo študentskega naselja bi se znatno izboljšal socialni sestav naših študentov, ker bi za mnoge slušatelje odpadel problem stanovanja.

Zveza študentov se bo še nadalje borila za ostanitev lika socialističnega intelektualca. Borili se bomo za resnejši odnos do študija, da bomo izpolnili zaupanje delovnega ljudstva, ki nas vzdržuje.

Prosimo Ljudsko skupščino, da pretrese vsa ta pereča vprašanja, najde v okviru danih možnosti rešitev in ustnovi komisijo, ki bo te probleme proučila.

UNIVERZITETNI PLENUM ZSJ

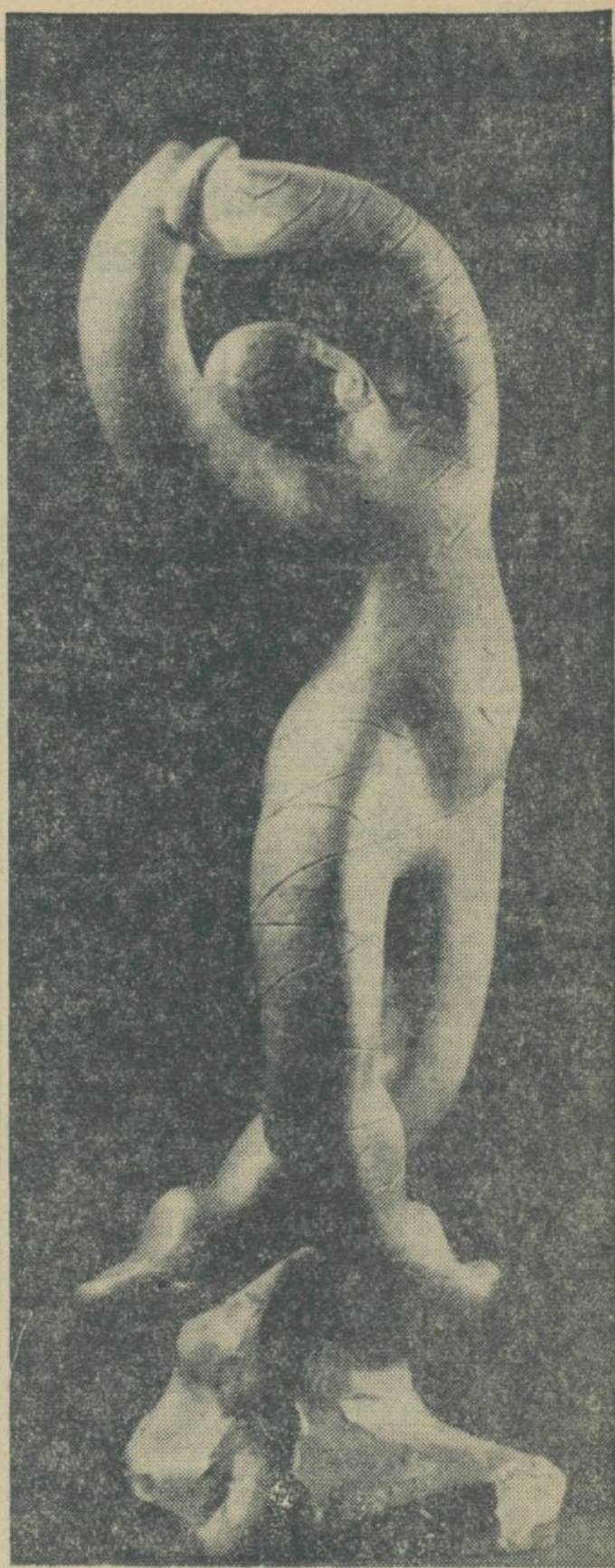
SESTANEK CO

Okoli 20. januarja bo v Beogradu seja sekretariata CO ZSJ, ki ga tvorijo predsedniki univerzitetnih odborov. Sekretariat bo razpravljal o pripravi za II. kongres ZSJ, ki bo marca v Skoplju. Vsi predsedniki univerzitetnih odborov bodo podali poročilo o strokovnih problemih in ekonomskem položaju svojih organizacij. Naša združenja in Univerzitetni od-

bor ZSJ že pripravljajo elaborat. Elaborat bodo na CO pregledali ter predali nato v razpravo Zveznemu izvršnemu svetu in Zvezni skupščini.

PREDLOG ZA ZAMENJAVO

Študentska nacionalna zveza UNEF in zveza pariških študentov medicine skušata doseči izmenjavo francoskih in naših študentov medicine.

J. Savinšek: PLES KLOVNA

OBISKI V ATELJEJIH:

kipar Jakob Savinšek

Lansko leto so v nekem viharjem in deževnem avgustu v popoldnevu na trentarski strani Vršca odkrili spomenik Juliju Kugyju, pisatelju svetovno znanih knjig o Julijskih Alpah in osrednji osebnosti tiste zlate dobe našega alpinizma, v kateri so bogati gospodje s svojimi vodniki domačini odhajali odkrivati do tedaj nepoznane gore.

Vlil v bron v nadnaravni velikosti sedi širokoplečji stavec v planinski opravi, pokrit s ponošenim klobukom, nad zeleno dolino Trente in dviga svoj pogled na sive vrhove, ki jim je posvetil svoje življenje. Ni treba, da je človek alpinist, ki je bil Kugy, ki je šel mimo vseh mamil življenja v viharje Mont Blanca, v divjine Julijske, doma pa sedal za svoje orgle k Baschu in Palestrini, niti da ste hipersenzibilen estetski uživalec, ki bi obstrmel nad združevanje umetnikovega dela in mogočne gorske prirode — ob pogledu na ta spomenik boste začutili nekaj kakor olajšanje po vseh številnih primerih pokopališke plastike. Ki se je v zadnjih letih nakopila po Sloveniji. Mogoče, da so to kameniti skladi, ki s tako silo govore človeškemu srcu, ali samotni stari mož, ki se na začetku svoje življenjske poti poslavlja od njih. »Nič ni tako samotnega kot visok plečat mož, ki gre po prazni ulici,« je napisal Faulkner. Mogoče je še nekaj bolj — pogled na široki hrbet starega Kugyja, ki narahlo sključen sedi sredi gora.

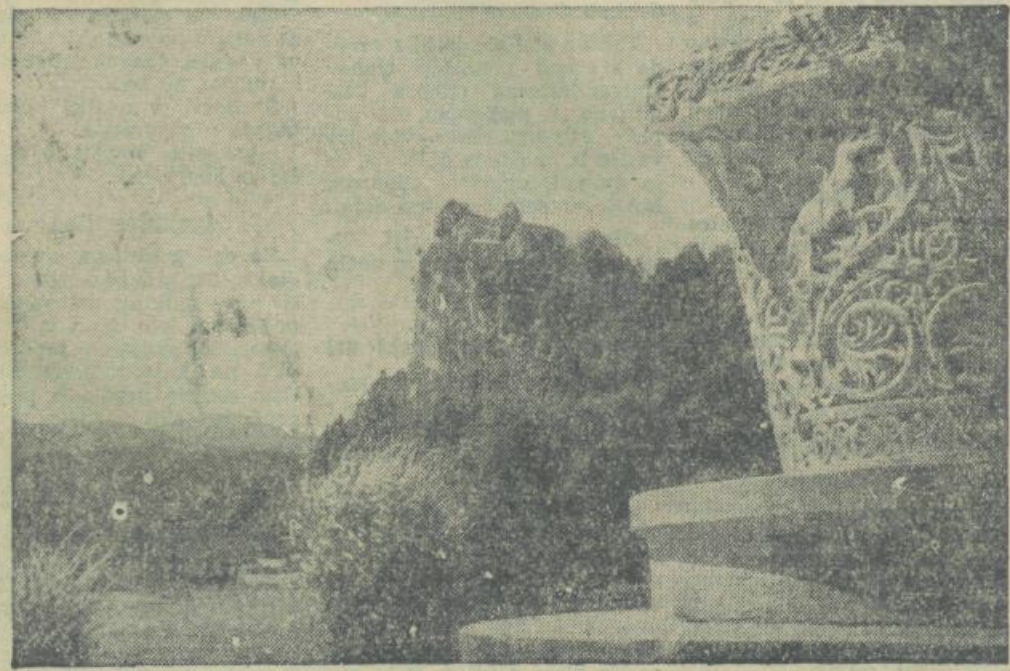
Toda govoriti sem nameraval o Savinšku, kiparju, ki je modeliral ta spomenik. Srečal sem ga na cesti v Rožni dolini, ko se je vračal v svoj atelje, trud od nakupovanja z zaviti kopirja. Knjig in risarskega oporja pod pazduho. Ni bil videti ravno dobre volje. Vzrok pa je bila Umetniška zadruža, ki se ukvarja bolj s prirejanjem načelnih debat kot s tem, da bi svojim članom priskrbel material, ki ga potrebujejo za delo, vsaj po takih cenah, po katerih ga lahko kupijo v ostalih trgovinah.

Njegov atelje, ki si ga je uredil v bivši opekarni, je za naše razmere velikih dimenzij: prostorna visoka dvorana s okni na stregi in napolnjena s kiparskimi stojali. Na enem izmed njih stoji pokrita z mokrotnimi čunji »Sramežljiva«, eno zadnjih Savinškovih del. »Cloveško telo je samo izrazno sredstvo za to, kar hoče umetnik povedati,« pravi kipar, medtem ko odvijala vlačne čunje z glinaste ženske figurice, katere oblo telo se napa na stojalu v zgibu, s katerim vabi in obenem sramežljivo odbija. Samo linijo telesa je tu kipar upodobil, večni prastari ženski način, izmikač, izživajoč in dražeč — z linijo telesa, ki so lahko supermoderne aerodinamične tisočkrat ponovljene od takrat, ko je človek zgetel iz hlovice figuro boginje rodovitnosti. Figurica nima nosu, noge so anatomske nemogoče in sugestivni zgib rok se nad glavo ob natančnem pogledu izkaže za povsem samovoljno kiperjevo ustvaritev. To je povsem novi Savinšek, ki je od Kugyjevga spomenika ali od realističnih portretov, ki naju resno gledajo s podstavkov, prav tako daleč kot kočija, v kateri se pelje angleška kraljica na kranjanje, od linij modernega Packarda. Podati bistvo človeka in to ne z rokodelskim in natančnim kopiranjem njegovih anatomskih podrobnosti, je smoter, ki ga zasleduje kipar v teh svojih delih. Za tak način dela je potrebno popolno obvladovanje anatomije, kajti šele na podlagi človeškega telesa najde umetnik po dolgotrajnih poskusih nove, po svoje predelane forme, ki likovno ustrezajo tistemu razpoloženju, ki ga hoče podati.

Razgledujem se po ateljeju. Od njegovih slepcev, deskih glav in popularnega portreta dramatika Ivana Mraka, ki so bili odkritje razstave jugoslovanskega kiparstva v Ljubljani, do osnutkov za Stiri letne čase, pelje umetnikova pot. Vmes so šolski oblištji in ZSJ.

Nadalj. na 4. str.

NA 4. STRANI PIŠEMO O KULTURNIH SPOMENIKIH

Prosvetni organi naj odgovore

Brezperspektivnost in hiperprodukcija intelligence

ZSJ se vedno nima zastopnika v Svetu za kulturo in znanost.

Brezperspektivnost je gotovo najslabša lastnost človeka, ki se je usmeril na določeno življenjsko pot. Prav gotovo velja to tudi za študenta, ki posebej v socialistični družbi, vendar je na nekaterih fakultetah ta pojav toliko razširjen, da mora naša organizacija postati pozorna nanj.

Brezperspektivnost je širok pojem, lahko ga obravnavamo kot politično brezperspektivnost ali pa v ožjem smislu. Naših fakultetah lahko razpravljamo o obeh pojavih. Vendar bi se zadržal le na zadnjem t. j. ožjem.

V nekaterih naših združenjih, predvsem na MVT, so se razširile govorice o hiperprodukciji kadrov. O tem je že pisala TRIBUNA, pa tudi društvo visokošolskih profesorjev je lani ustanovilo komisijo, ki naj razišče vprašanje hiperprodukcije visokošolskih kadrov. Upoštevajoč dejstvo, da je pri nas v Sloveniji (še slabše je stanje v zveznem merilu) povprečno število akademskih izobraženih ljudi na enoto prebivalstva pod povprečjem srednjeevropskih držav, se moram tukaj misliti nujno upreti. Morda planiranje študentov na visoke šole takoj po osvojitvi ni bilo realno; prav gotovo je bila precej zgrešena pot specializacij, vendar nas vse to ne more sprevljaliti v tako negotovost, kot jo danes nekateri občutijo. Ne morem se znebiti občutka, da je nekomu do razširjanja takih govoric. Interese takih ljudi pa ne morejo biti čisti in dobronamerni.

Cudim se, kako morejo na MVS dati izjave, naj slušatelji prično s študijem tujih jezikov, ker bodo šli v prekomorske dežele (diskusija na konferenci zveze ZKJ). Ali imamo v Sloveniji res že dovolj zdravnikov? Videti je, da nimamo dovolj kadrov niti za splošno prakso, če pogledamo samo ambulante po Ljubljani, kje so potem šele zdravnik-specialisti, dalje zdravniki, ki bi se posvetili preventivni medicini, ki bi proučevali higieno dela itd. Ob takih pojavih se nam upravičeno vsiljuje misel, da so ljudje, ki ne žele mladih kadrov zaradi konkurence ali pa tudi zato, da ne bi mešali naprednih misli v starejše kroge. Vračamo se v obdobje celovske miselnosti.

Vsem tem razmišljanjem o hiperprodukciji in v zvezi s tem brez perspektivnosti, ki je ponekod zavladala med študenti, je treba napraviti odločno konec. Naj se uradno ugotovi, kje taka nevarnost stvarno je (geografi, geologi), ter naj se store ukrepi, da se že sedanji generaciji na teh fakultetah da taka usposobljenost, da bo strah pred bodočnostjo odveč.

Menim, da je dolžnost študentov, da v samih predavalnicah zahtevajo obrazložitve za izjave, ki se ponekod dajejo. In če teh obrazložitve ne bo mogoče dobiti, je treba takim ljudem povedati, kaj mislimo o njih.

Ob vsem tem se nam ponovno postavlja vprašanje, ali res 6000 ljubljanskih študentov s tako različno in pestro problematiko ne bi moglo imeti zastopnika v Svetu za prosveto in kulturo, kjer so zastopana vsa mogoča društva in forumi? Ali res mnogi in problemov ljudi, ki bodo jutri na odgovornih strokovnih mestih, ni vredno poslušati, kadar se razpravlja o prosvetnih problemih?

Sinkovec Janez

Prof. dr. Rudolf Kyovski - naš mentor

V svojih stremiljenjih za ureditev problemov in težav naših študentov si je študentska organizacija vedno prizadevala, da pri reševanju le-teh doseže čimveč sodelovanje in pomoč tudi s strani profesorjev. Medsebojno sodelovanje in razumevanje je ne le samo potrebno, temveč, kakor je praksa pokazala, tudi izredno koristno. Mislimo, da ni slučaj, če se na fakultetah, kjer je to sodelovanje bilo iskreno in stvarno, marsikatera težava ali problem kaj hitro uredi in reši v obojestransko zadovoljstvo. Ekonomska in prirodoslovno-matematična fakulteta lahko služita kot vzor takega sodelovanja.

Imamo pa med nami profesorje, ki s svojim poštrevolnim delom in razumevanjem za splošne študentske probleme — ne samo svoje fakultete — daleč presegajo tiste običajne meje, do katerih smo bili navajeni pričakovati sodelovanje in pomoč naših profesorjev.

Svetel lik takega nesebičnega in poštrevolnega sodelovanja ter pomoči naši študentski organizaciji in študentom je naš tov. dr. Rudolf Kyovski, profesor pravne fakultete. Študentje ga danes po pravici lahko smatramo za svojega mentorja.

Profesor dr. Kyovski je že dve leti predsednik Kuratorija študentskih domov in menz in mislimo, da ni nobeno pretiravanje, če danes ugotovljamo, da se imamo študenti po naših domovih in menzah marsikateri stvari (v borbi za čimprejšnjo dograditev Študentskega naselja, pri urejevanju študentskega naselja, pri urejevanju študentske lastnine ter pri tem, da smo pred kratkim dobili sredstva za moderno pralnico iz inozemstva itd.) zahvaliti predvsem velikemu osebnemu prizadevanju prof. dr. Kyovskega kot predsednika Kuratorija.

Veliko več je pa vreden način dela v Kuratoriju, ki zasluži vse priznanje. Tako plodnega, stvarnega in iskrenega sodelovanja ne samo v besedah, temveč v praksi, v vsakdanjem

GLASILO ŠTUDENTOV SLOVENSKE UNIVERZE

Urednik: Primož Kozak, študent filozofije.

Naslov uredništva in uprave: Ljubljana, Trg revolucije št. 11-1, telefon št. 571. — Letna naročnina 200 din, polletna 105 din, četrtletna 55 din. — Izhaja vsak drugi petek v mesecu. — Tisk Tiskarne Slovenskega poročevalca. — Rokopisi ne vračamo. — Naročniki nakazujejo na tekoči račun KB 606-T-841.

Članki, objavljeni v listu, lahko zastopajo mnenje, ki ni identično s stališčem Zveze študentov Jugoslavije.

Ali sedanji sistem doktorjev stimulira znanstveno delo

Vedno bolj se v naši družbi čuti potreba po znanstveni obdelavi posameznih problemov. To prihaja posebno do izraza na področju družbenih ved, kjer nagli razvoj zahteva znanstveno obdelavo, teoretično analizo in nakazovanje perspektiv. Da bo to delo uspešno, mora zajeti čim širši krog ljudi, ki imajo sposobnost in voljo, da se tega dela lotijo.

Kot jurist bom skušal osvetliti, kakšen je položaj v pravni stroki, ker je po mojem mnenju vprašanje vključitve širšega kroga juristov v znanstveno delo najbolj aktualno. Hitri razvoj naše družbe dobiva svoj izraz v pravnem sistemu, ki se mora zelo elastično prilagajati novim družbenim odnosom. To zahteva poglobljeno delo naših znanstvenikov, ki za zaradi izredne številnosti pravnih norm, naglih sprememb in dopolnitve zakonov često ne morejo slediti temu naglemu razvoju z obdelavo vseh problemov, ki se pri tem pojavljajo. Menim, da je edini izhod iz tega stanja za interesiranje večjega števila juristov za znanstveno delo.

Sedanji stimulans za znanstveno delo, naslov doktorja znanosti, se je sprevrgel v svoje protislovje. Namesto da bi vzpodbujal mlade pravniške kadre,

Obvestilo

Instrukcije Vam preskrbi študentska Samopomoč. Reflektanti naj se zglase na odboru študentske Samopomoči (Rektorat TVŠ, III. nadstropje) v uradnih urah (vsak torek in četrtek od 13.30 do 14.30).

Interesent naj odda prazno dopisnico s točnim naslovom, da ga lahko obvestimo, kadar razpolagamo s kakšnim mestom. Odbor štud. Samopomoči

UREDNIŠTVU TRIBUNE

Rektor Medicinske visoke šole tov. prof. dr. Pavel Ljunaček je v zvezi s člankom Zakon pragozda na medicini ali kdo bo koga, ki je bil objavljen v 18. številki našega lista, poslal pismo z naslednjimi ugotovitvami:

1. Članek je v mnogem netočen, tako na primer po sproščnem vpisu kriterij za »selekcijsko« niso nezadostne prostorske razmere, temveč izključno znanje in volja za delo.

2. Mnogi očitki ne zadevajo MVS, na primer razmeščanje zdravnikov, ki sodi v kompetenco Sveta za zdravstvo in socialno politiko oz. drugih forumov.

3. V članku so navedene izjave in postopki raznih profesorjev, toda brez navedbe imen. Če so ti očitki osnovani ali ne, lahko razišče rektorat MVS ter ukrene vse potrebno šele, ko dobi ustrezna imena.

Na te pripombe tov. rektorja bo TRIBUNA v naslednji številki objavila daljši članek, ki bo analiziral stanje na MVS.

Silvestrovanje študentskega naselja

Kakor lansko leto so tudi letošnji študentje z Naselja organizirali silvestrovanje, ki je bilo v Emonski kleti. Program so izvajali člani zabavnega večera radia Beograd, ki so kmalu po polnoči prišli iz doma JLA med nas. Program je bil veselo in kvalitetno, razpoloženje pa domače. Cene so bile zmerne, kar ustreza prav nam študentom. Takšnih silvestrovanj si želimo tudi v prihodnje. Upravi študentskega naselja gre po dobro priznanje. S-k.

Svoj članek pa je zaključil z ugotovitvijo, da zato nobenega študenta ne bo bolela glava. Kdo naj bi se pa znašel na koncu leta v kupu sindikalnih objav?

Za nameček pa še opazka, da so študentje Ljubljani nezadovoljni s to zgodbo, ker niso mogli sodelovati pri izkoriščanju dvojnih počitnic — poleti in pozimi.

Vsekakor je pisec tega članka pokazal dobro mero izvirnosti, ko je razdelil študente na dve skupini, in sicer na študente, ki izkoriščajo našo čudovito deželo kot zlato molzno kravo (povzeto po njegovem članku), in na študente, ki so nezadovoljni, ker ne morejo izkoriščati. Nihče mu ne bi zameril tega, če bi vsaj enkrat postavil pred samostojni študentje besedico »nekateri«.

Na podlagi tega članka so inšpekcijski organi MLO uvedli preiskavo in ugotovili, da je pri Sestici v zadnjih štirih mesecih izkoristilo objave za letni dopust 99 gostov. Potemtakem število študentov, ki so se hranili pri Sestici, nikakor ne more biti večje od navedenega števila, čeprav je jasno, da ni bilo vseh 99 gostov študentov. Vendar, celo v tem skrajnem primeru bi predstavljal neznaten odstotek do objave upravičenih izvenljudskih študentov.

jih odbija od znanstvenega dela, namesto da širi krog znanstvenih delavcev, ga nevarno zožuje in končno ustvarja možnost za pridobitev tega naslova le najnižjemu krogu tistih, ki se poklicno bavijo s teoretičnim znanstvenim delom na naših univerzah. To je pa pravo nasprotje današnjih teženj, ki so vse usmerjene v široko obravnavo našega pravnega sistema. Razvijanje demokracije in varovanje zakonitosti so danes pomembne naloge in je zato treba kadrom, ki so za to odgovorni, dati priznanje. Vloga pravnik je v današnji družbi daleč odgovornejša in pomembnejša kot kdaj koli poprej.

Menim, da bi se med sedanji pogoji za pridobitev doktorskega naslova morala nujno ertati postavka, ki zahteva od kandidata dve leti znanstvene prakse. Ta postavka v zakonu o pridobitvi znanstvene stopnje doktorja znanosti (Ur. list št. 89-48) je postala cokla v našem naglem razvoju. Doktorat postaja tako privilegij asistentov in docentov na univerzah, hkrati pa se apriori odreja znanstvenost tistim delom, ki ne pridejo iz rok ozkega kroga privilegirancev. Da je res tako, nam kaže statistika. Od 1948 do danes je na naši fakulteti po določbah tega zakona pridobil doktorski naslov 1 univerzitetni predavatelj. Kdo naj verjame, da med številnimi pravniki v Sloveniji ni tudi dovolj takih, ki bi se z veseljem posvetili znanstveni obravnavi posameznih problemov, posebno če bi za svojo vneto dobili priznanje? Ali bo zakon še nadalje onemogočal, da mladi progresivni pravniški kader zavzame tisto mesto, ki mu v družbi gre, oziroma ali naj bo še vedno diskriminiran v odnosu do starejših generacij doktorjev?

Zdi se mi, da je s sprostitvijo sistema doktoriranja možno ubiti dve muhi na en mah.

1. Koristilo bo splošnem interesom, saj bo širši krog juristov pritegnjen k znanstvenemu delu.

2. Vsakdo bo prejel zato tudi zaslužen nagrado. (Principi)

ŠTUDENTI - ŠPEKULANTI?

V Ljudski pravici - Borbi je 10. decembra izšel podlistek »Naskok na Sestico«, ki meče dokaj čudno luč na današnjo visokošolsko mladino. Podlistek je povzročil zaradi skrajno žaljivega tona in nekaterih popolnoma neutemeljenih ugotovitev in namigavanj upravičeno ogorčenje med vsemi študenti, ki se trudijo, da bi s svojim delom utrdili ugled visokošolske mladine in obenem dokazali svojo politično zrelost.

Pisec ugotavlja, da vlada med študenti in banko sovraštvo. Da bi jo izgrabil, pravi pisec, so se študentje, ki niso doma v Ljubljani, hranili pri Sestici na objavo, ki so jo prejeli po sindikalni listi od staršev, potem ko so že izkoristili od univerze prejeto objavo za letni dopust. Pri iskanju poti za izgrabanje zakonov in predpisov so po mišljenju pisca verjetno prednjačili ekonomisti in pravniki kot strokovnjaki za finančna in pravna vprašanja.

Zato, da se povest ne bi prehitro končala, je pisec preskočil od študentske ljubezni do Sestice na ljubezen do Sestice na fakultetah. Šest je namreč najslabša, toda še vedno zadostna ocena pri izpitih.

Svoj članek pa je zaključil z ugotovitvijo, da zato nobenega študenta ne bo bolela glava. Kdo naj bi se pa znašel na koncu leta v kupu sindikalnih objav?

Za nameček pa še opazka, da so študentje Ljubljani nezadovoljni s to zgodbo, ker niso mogli sodelovati pri izkoriščanju dvojnih počitnic — poleti in pozimi.

Vsekakor je pisec tega članka pokazal dobro mero izvirnosti, ko je razdelil študente na dve skupini, in sicer na študente, ki izkoriščajo našo čudovito deželo kot zlato molzno kravo (povzeto po njegovem članku), in na študente, ki so nezadovoljni, ker ne morejo izkoriščati. Nihče mu ne bi zameril tega, če bi vsaj enkrat postavil pred samostojni študentje besedico »nekateri«.

Na podlagi tega članka so inšpekcijski organi MLO uvedli preiskavo in ugotovili, da je pri Sestici v zadnjih štirih mesecih izkoristilo objave za letni dopust 99 gostov. Potemtakem število študentov, ki so se hranili pri Sestici, nikakor ne more biti večje od navedenega števila, čeprav je jasno, da ni bilo vseh 99 gostov študentov. Vendar, celo v tem skrajnem primeru bi predstavljal neznaten odstotek do objave upravičenih izvenljudskih študentov.

vsakomur po njegovem delu naj udi tu pride do izraza.

Da ne bo nesporazumov, še tole! Sprostitve sistema doktoriranja pomeni samo sprostitve v pogledu števila kandidatov. Gelede ostalih pogojev doktoriranja sodim, da jih je treba celopostriiti. Poleg predložitve doktorske disertacije, ki mora pokazati dobro poznavanje snovi znanstveno metodo, naj bi se uvedel še ustni izpit (nekakšen rigoroz) iz tiste skupine predmetov, iz katere je vzeta tema. Rigoroza bi bili oproščeni eventualno le tisti, ki so iz tiste skupine predmetov opravili diplomski izpit z odličnim ali prav dobrim uspehom, oziroma tisti, ki poleg disertacije predlože še nekaj dobrih seminarskih nalog ali znanstvenih monografij, objavljenih v strokovnih glasilih. To poslednje bi podrobneje urejeval fakultetni pravilnik. Na ta način bi imeli študenti vzpodbudo, da že v času študija pripravljajo kvalitetne seminarje in se pripravljajo za znanstveno delo. Ostale, ki so v praksi, bi to vzpodbujalo, da s svojimi stališči nastopajo v strokovni literaturi in tako pripomorejo k obilnejši žetvi na znanstvenem polju.

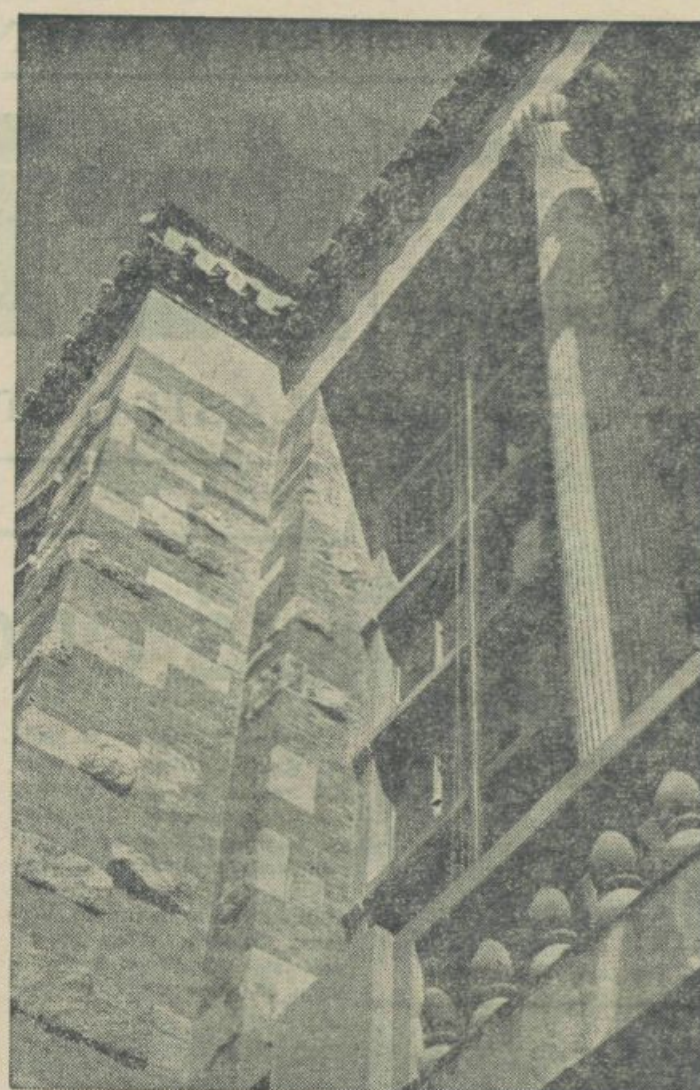
Zeleti bi bilo, da bi se o teh vprašanjih sprožila široka razprava ter da se potem tudi nekaj ukrene. P. V.

Kranjski študentje predavajo na strokovnih šolah

V novem šolskem letu je prišel KAD razvijati širšo delavnost v okviru mesta in okraja vzporedno s svojim organizacijskim utrjevanjem.

Društvo se je povežalo s mladinsko organizacijo in SZDL zaradi čimboljšega sodelovanja pri sestavi plana dela in njegovega izvajanja. Prav tako se je odbor pogovoril s predstavniki LOMO in OLO.

V okviru okraja je KAD dal pobudo in pomagal skupno

o osnovanju klubov v Skofji Loki in Trzinu. Tako sedaj obstajajo v kranjskem okraju 4 klubi in je to verjetno edini okraj, ki ima v vseh večjih krajih samostojne klube. Pri tem so društvo pomagale mladinske organizacije teh mest in okrajev.

Skupno s klubom v Skofji Loki je KAD organiziral koncert APZ iz Ljubljane, ki je nastopil v decembru z uspehom v Kranju in Skofji Loki.

Z mladinsko organizacijo mesta je društvo organiziralo predavanja v strokovnih šolah o raznih temah.

Za boljše spoznavanje mladine med seboj je klub organiziral plesni tečaj za zadnji razred vseh strokovnih šol in gimnazij. Društvo je v okviru SZDL prevzelo organizacijo predavanj ljudske univerze, ki uspešno dela.

Društvo si prizadeva pomagati socialno šibkim, toda dobrim študentom. V ta namen je odbor organiziral anketo o socialnem in materialnem stanju ter učnem uspehu članov. Na tej osnovi je bil napravljen pregled in dan na vpogled mest-

nemu in okrajnemu odboru, ki sta predlog podprla in sestavila komisijo pri Svetu za kulturo in prosveto LOMO in OLO. Ta komisija dela z uspehom. V njej so tudi predstavniki študentov in dijakov. Komisija je izdelala predloge in je podpre že razdelila študentom in dijakom, ki izpolnjujejo pogoje. Poleg tega sta LOMO in OLO vzela za svoje potrebe nekaj študentov kot stalne stipendiste. Denarne podpore se bodo delile tudi v bodoče po finančni zmoglosti občine in okraja.

V društvu je do sedaj včlanjenih 60% študentov, s čimer pa nismo zadovoljni. Največ jih sodeluje v raznih komisijah, katere obstoje v okviru društva za uspešnejše delo. Upamo, da se bo tudi ostali del študentov včlanil in pomagal pri našem delu.

Sedanji pozitivni začetek dela bo društvo nadaljevalo in razširilo tudi v bodoče. Pri tem računamo na podporo mladinske organizacije in ljudskih odborov, katerim smo istočasno hvaležni za dosedanje pomoč. A. P.

Glose ob našem življenju

Zakrivanje - način družabnega življenja

Od starega leta, ki nam je pripravilo toliko pomembnih uspehov, presenečen in različnih neumnosti, smo se skušali v naglici posloviti. Toda ostalo je še pomembnosti, ki jih rotacijski stroj kljub veliki prizadevnosti ni mogel spraviti na svetlo v preteklem letu, kronika po naših fakultetah in visokih šolah pa jih beleži v obliki glos. Zato z besedo na dan, čeprav leto pozneje! Prizadejati nam mora oprostiti, da smo jim do sedaj posvečali tako malo pozornosti. Skušali bomo storjeno napako popraviti. Dolgovernost je stara novinarska hiba, pa začnimo s sestankom odbora Mariborskega akademskega kluba.

Menda je bil to eden izmed sestankov, kjer je poglavitni poudarek bil namenjen finančnim vprašanjem kluba.

»Tovariši, denar je vladar sveta! Mi moramo politično delo v klubu »zafintirati«, da dobimo denarna sredstva.«

Takšno stališče je bilo seveda s strani prisotnih članov Univerzitetnega odbora ZSJ grajano. Z namenom, da popravi vtis in izvleče svoje tovariše iz mučnega položaja, se je dvignil ugleden odbornik MAK ter samozvestno dejal:

»Ne zamerite, tovariši. Zakrivanje je v Mariboru način družabnega življenja.«

Plijuvanje v mariborski vrt Zopet smo na sestanku Mariborčanov. Sestanek je pester in zanimiv. Govorniki so silkoviti kot dialog v ameriških filmskih komedijah.

»Mi tovariši odborniki Mariborskega akademskega kluba smo pridni gospodje, ki v našem mariborskem vrtu vzrajamo delamo, kopljemo, sejamo, plevemo, orjemo in žanjemo, nekateri komunisti pa preko plota pljujejo v ta naš lepi, vzorni in kulturni vrt.«

SAMO FORMALNOST...

Z gradbeniki so zadnji čas polnili stolpce vsi vplivnejši časopisi od »Tribune« do »Poročevalca«. Mi vam tokrat pri- našamo nekaj izvirnega, kar pa ni v zvezi z razpravami o študijskem problemu. Stvar je preprosta! Na zadnji skupščini zveze gradbenikov, ko je bil dnevni red že izčrpan, se je dvignil predsednik kadrovske komisije in kot košarkar ob »time autu« v naglici dejal:

»Tovariši, ostale so nam na dnevnem redu še nekatere formalnosti«, s čimer pa se ne bomo dolgo zadrževali. Gre namreč za sprejem novih članov v zvezo.«

To ni težaj!

Predavanja dr. Milčinskega iz sodne medicine so na pravni fakulteti dobro obiskana. Na sporedu je bilo predavanje o pojavu abortusa in gledanje na to vprašanje s stališča sodne medicine. Ko je predavatelj napravil potreben uvod, je nadaljeval:

»Dekleta skačejo s kredence, se valjajo po stopnicah in uživajo kinin, vendar prave doze marsikdo ne ve.«

Slušatelji v naglici beležijo besede predavatelja.

»Oprostite, ampak to ni težaj za abortuse.«

Izpitni epilog

Za epilog smo pa pripravili dialog. Dejanje se odvija v naši univerzitetni metropoli v preteklem letu. Izpit iz fizike. Pozoristi: običajna predavalnica na katerikoli fakulteti. Čas: sončno popoldne. Osebe: prof. Peterlin in vlogi profesorja, ki sprašuje, in študent v vlogi kandidata, ki namera v izpit iz fizike opraviti.

Profesor: Kaj je amper? Kandidat: Amper je volt, podeljen z ohmom.

Profesor: Kaj pa je volt? Kandidat: Volt je pa amper, pomnožen z ohmom.

Profesor: Oprostite, to je pa tako, kot bi si mačka sama li- zala zadnjico.

Čas in Conwayevi

To pot se je Mestno gledališče vendar odločilo za nekaj umetniško prepričljivejšega, za dramo »Čas in Conwayevi« anglijskega pisatelja Johna Priestleya, ki ga pri nas poznamo že po treh dramah in po njegovi ljubizmo-dolgočasni knjigi »Dobri tovariši« (knjiga ima 815 strani). Mestnemu gledališču moramo priznati, da se je ob tej drami pošteno potrudilo, da bi ji zagotovilo uspeh.

V prvem dejanju nam avtor prikaže celo kopico mladih Conwayev, ki praznujejo rojstni dan ene izmed deklet z vsejšo šarado. Ob tej priliki nam avtor razkrije vse upe teh mladih ljudi in njihove načrte za prihodnje življenje. Kaj hoče postati slavna pisateljica; lepa Hazel hoče dobiti bogatega moža, s katerim bo potovala po svetu; Madge si želi kar na mah ustvariti boljšo prihodnost za vse ljudi — socializem; mala Carol bi rada predvsem živela in ljubila ves svet; Robin, ljubljeneč gospe Conwayeve, hoče prodajati strojna olja, pri tem mnogo zaslužiti in se srečno poročiti. Skratka, vsi nekaj hočejo.

V drugem dejanju nam sto-

pajo te osebe po preteku dvasetih let znova pred oči. Vendar to niso več tisti mladi, veseli in zaupljivi otroci, ki so pred dvajsetimi leti igrali šarade, temveč obupani, utrjeni in nesrečni ljudje. Kaj se mora ukvarjati z dolgočasnimi intervjuji filmskih zvezd; lepa Hazel je poročila moža, ki se ji je pred poroko zdel »slabši od dihurja« in ki se ga boji; Madge je zagrenjena in jeziva stara učiteljica v nekem zakotnem kraju; mala Carol je umrla, ker je bila »predobra za ta svet«; Robin, še vedno ljubljeneč svoje matere, je postal pijanec in zapustil ženo in otroke. Skratka, vsi so nekaj drugega, kar so nekoč hoteli, da bi bili.

Po običajni logiki bi se s tem dejanjem drama lahko zaključila. Toda dramatik hoče to diskrepanco med navnim hoteljenjem mladih Conwayev in njihovim resničnim prihodnjim položajem še bolj ostro podčrtati in njihov tragedijo pritirati do kraja. Rešitev pa pripiše Allanu, ki že od vsega začetka ni ničesar pričakoval in zato tudi ni mogel postati razočaran.

Prizor iz Vesne

FILM

IZ NASEGA SVETA

Naša publika je sprejela novi slovenski film nad vse ugodno, vendar pa ga je sprejela z nekim »toda«, ki mu je sledilo vsaj toliko definicij, kolikor je bilo gledalcev. Dojem, ki ga je človek odnesel iz dvorane, je bil, lahko rečemo, izrazito dvojen, celo več, bi je protisloven. Naša filmska kritika je v večini primerov skušala najti za to protislovnost doživljaj, ki ga predstavlja film Vesna, določen enoten vzrok in je zato ali iskal napake, ki kvarijo popolnost filma, ali pa je delila film na tehnično in vsebinsko stran ter s tem skušala razložiti protislovnost dojemanja filma.

Dejstvo je, da film ni doživel uspeha samo kot tehnično, kot filmsko najdovršenejša stvaritev slovenske kinematografije (torej iz nekaterih pietetnih ali nacionalnih razlogov sekundarne vrste), temveč da je doživel uspeh kot živa stvaritev. In drugo, enako važno dejstvo je, da film ni doživel neuspeha kot slab film, temveč da je doživel uspeh tak, kot je, torej kot kvaliteten film. Zaključek tega razmišljanja je tedaj: Vesna je uspešna in propadla, če pač ostro opredelimo oba pola, ki sta obenem nastopila v gledalca kot umetniški film.

Če hočemo razumeti, zakaj je dobro, če Vesno vidimo dvakrat. Prvič je namreč pred nami zgodba o rosi ljubezni, kjer nastopajo prikupni in dobri ljudje. Drugič stopijo zgodbica, celoma igralci in ostalo nekoliko v ozadje, na platno pa se jasneje in določito začrti — režiser František Čap. Tudi tistemu, ki je sprva sodil, da je Vesna bolj ali manj ljubezna opereta, postane jasno, da je film stvaritev, ki je prišla iz rok dovolj originalne in organizirane osebnosti. Poleg vseh specifičnih filmskih detajlov, ki so za gledalca v slovenskem filmu odredkoje novi, je vse jasneje čutili roko, ki dela s točno začrtanim konceptom. Ljubezni, ki se razvija pred nami, je kljub rahli sentimentalnosti zgrajena z občutljivostjo, kakršna se more porajati le iz resnične nostalgije za nekim skladnim in liricnim svetom. Jasno nam postane, da gledamo ljubezni, skoraj zgolj formalno moderniziran pastoral iz devetnajstega stoletja, pastore, v katerem nastopajo čisti in mirni otroci ter blagi, v sebi povsem urejeni ljudje. To je svet, kjer ni nobenega mučnega duhovnega ali življenjskega problema, kjer življenje ne zastavlja ljudem nobenih globljih vprašanj. V tem svetu žive ljudje, ki so tako patriarhalno dobrosrčni, kakor Samova mati, tako nesebični in razumevali, kot je Vesnina teta in tako blago, urejeno melanholični, kakor je profesor Cosinus. Zato je mogoče, da je erotika mladih ljudi čista in enotna, lirčen prehod iz po-

mladi v poletje, prav tako, kot si jo bi predstavljal profesor Cosinus, ko bi govoril o njej.

Poudariti je treba, da se naša kritika ne strinja z mnenji, ki trdijo, da je film narejen »brez večjih pretenzij«, in da torej zato, ker je »lahkotna filmska komedija«, preprosto ni potrebno, da bi obravnavala kakršni koli problem. V tem primeru bi bil osnovni namen filma zabava, kar pa sprito vseh značilnosti, ki smo jih navedli, ne more biti res. Pozornostem pogledu se razkrije, da je film enotna in precizno organizirana podoba nekega sveta, v katerem so vse človeške relacije odmerjene dokaj strogo in dosledno in kjer je vsak detajl podvržen določenemu enotnemu idejnemu odnosu do življenja. Rečemo

Nadaljevanje na 6. strani

MISLI O ZATONU SVETA ILKE VAŠTETOVE

To, da nekdo slabo pozna notranji mehanizem zgodovinskega dogajanja, da pa je zbral vse zunanji zgodovinski material strogo pozitivistično in ga opremil in napolnil s primerno romantično zanesenostjo, je zdaleč ni tako napačno, dolgočasno ali neokusno. Zgrešena, dolgočasna in neokusna pa postane stvar, ki je pisana strogo po nekem intelektualno skonstruiranem načrtu, kjer se pozitivistično zbrani material tudi pozitivistično podaja in romantična zanesenost zamenja svojo svežino za stereotipnost in šablono, s katero se prekrija celoten občutek in revnost misli.

Malce nerodno, če mora umetniško resnico v literarnem delu zamenjati zgodovinska resnica, ki niti ni resnica. Zanimiva je z ozirom na to tale dilema: plemeniti patriarhalni staroslovenci svet proti pokvarjenemu nebratskemu sodobnemu svetu. Naslino je in zato krivično poveličevati neki družbeni sistem na račun drugega zgolj zato, ker slučajno vidiš v njem afirmacijo nekega, (kakor se Tebi zdi) večno zdravega principa družbenega razmerja — enakosti. Ljudje smo se že zdavnaj dokopali do spoznanja, da v zgodovini nimamo absolutne resnice. Resnica je samo ena in to je resnica v razvoju. Zato je črno-bela karakterizacija primitivne praslavenske skupnosti proti germanskemu fevdalizmu nele nesmiselna in najpopolnejšem pomenu te besede, ampak tudi neokusna v svojem primitivizmu, s katerim najde mesto v meditacijah krepstnih junakov ali v avtoričnih zaključkih meditacij krepstnih junakov.

1.

Delo je vsekakor zelo zanimivo, vendar bi imeli ob njem marsikaj pripomniti. Oglejmo si usodo vseh teh oseb, ki v dramati nastopajo. Res, vse te osebe so ljudje in kot taki po nečem težijo. Toda — po čem? Zgolj po dobri službi, slavi, denarju, udobnem družinskem življenju — zgolj po čutnih užitkih in po dobrem počutju; tudi navidezna zvišenost Karyinega in Madgeinega ideala sodi v to področje navičnih in samozadovoljnih predstav o življenju. Ali pa se človek res lahko zadovolji le s takimi nezanimljivimi, najpreprostejšimi in otipljivo dosegljivimi cilji? Ali taki cilji res lahko pomenijo smisel in opravičilo vsemu njegovemu življenju? En sam kratek pogled nazaj v zgodovino nam pove, da ni tak. Človek je vedno težil po nečem idealnem in zato je v svoji večni borbi s samim seboj ustvaril vero v bogove, v idealne družbene ureditve in podobno. In lastne izkušnje vemo, da nas taki otipljivi cilji ne zadovoljujejo, da si, ko naj jih dosežemo, postavimo nove in se znova borimo zanje. Če se nam ti cilji izjalovijo, še nismo upravičeni obupati nad življenjem, ker nam ni dalo takih »vrednot«. Če si prizadevamo, da bi nam plačo povisali za tisoč dinarjev na mesec, pa se nam to ne posreči — ali smo zato že tragični? To je lahko zelo neprijetno, celo zelo hudo ali žalostno, toda tragično to ni. Tragičen je Nikita v Tolstojev »Moči teme«, ki ga nujnost njegovega življenja peha vedno globlje in globlje, vse do umora lastnega otroka, njegova uboga, trpinčena duša pa doživlja naravnost peklenske muke upora, boja, dvomov in kesanja. Prepada med tistim, kar bi bil moral storiti v imenu morale, torej v imenu nekih višjih, neotipljivih, idealnih ciljev, in med tem, kar je storil, sledeč svoji slabotni človeški naravi »močem teme«, je tu postavljen tako, da deluje resnično tragično, pretresujoče in naravnost grozljivo. Ob Priestleyevi drami pa ne občutimo ničesar podobnega! Nasprotno! Občutek imamo, da je obup razočaranih Conwayev neupravičen, ker se s padcem njihovih majhnih ciljev ni zgodilo nič tako strašnega, da bi bilo vredno obupati. Zato nas podoba njihove življenjske usode pusti hladne in ne preveč prizadete.

2.

Ko je pisatelj pokazal vse mučno in zgrešeno življenje Conwayevih, pokaže še rešitev iz tega položaja. Ta pripada Allanu, ki je bil že v začetku zadovoljen z mestom pisarja, ni koval nikakih načrtov za prihodnost, ampak je zgolj razumeval svoje življenje okrog sebe. Vprašanje pa je, koliko je ta rešitev utemeljena, upravičena in sploh mogoča. Nadaljevanje na 6. strani

Družba

IN ABSTRAKTNO SLIKARSTVO

Bil bi prekasen, da bi razpravljali o slikarski razstavi Staneta Kregarja in Rika Debenjaka, toda menim, da ne prekasen za razpravo o abstraktni umetnosti sami. Zato sem napisal nekaj misli iz svojih beležk.

Vsak nov pojav v družbi si skušamo razložiti s ključem družbenega dogajanja. V tem pogledu tudi pri umetnosti ne delamo izjeme. Zato bom navedel nekaj komponent, ki potrjujejo, da je abstraktna umetnost izšla iz družbe, da je dete njene današnje miselnosti.

Velika dogajanja na ekonomsko političnem področju ob nastopu našega stoletja so revolucionarna v obračunavanju s starim svetom. Prav to srečavamo tudi v umetnosti slikarstva. Dotedanji stari svet se je začel slikarju upirati, da bi ga deskriptivno posnemal. Začelo se je z nastopom Cezanna na pragu novega stoletja, odkril nam je povsem nov svet: stari vizualni svet zanj ni imel tiste vrednosti, zato je postopoma uvažal kot nadomestilo preoblikovanje lika in barve. Ta začetek je našel kasneje razne smeri razvoja, od katerih se je ena skozi desetletja razvila do abstraktni umetnosti.

Ce se ozremo na tehniko današnje dobe (ne glede na to, v kakšni družbeni ureditvi se uporablja), vidimo, da vpliva na miselnost človeka, ki se vse bolj reducira zgolj na zavestno miselni proces.

Kot posledica že obstoječe miselnosti ali pa kot glasnik bodoče je abstraktna umetnost. Kajti ona je najbolj zavestno ustvarjanje in zahteva največjo stopnjo intelekta. Ker se ta zavestnost v slikarstvu ni mogla več razvijati v smer optičnega sveta, je pričela komponirati abstraktno liko na osnovi doživljajev resničnega sveta. Do konca je torej razbila optično formo in z njo upodabljajočo, literarno vsebino. Daje nam le abstrakten lik in barvo kot edino estetsko vrednoto (barvo kot muzikalno, lik kot asociativno vrednoto). Vse to zahteva od gledalca mnogo novega razumevanja (1). Gledalec se mora namreč toliko strpeti pred sliko, da se ne vpraša, kaj to pomeni, ne sme čakati, da bo njegov »zakaj« dobil odgovor »zato«.

Prisluhniti mora harmoniji kompozicijskega likov, prisluhniti ritmu barv. FZStopil bo tako na novo pot, ne bo ob konkretnih predstavah, temveč na bogastvu sluten in lastnih asociacij. V tem ga bo mogla abstraktna slika zadovoljiti in obogatiti. Za tako skromnost pa mora imeti taklobovno kulturo, da bo čutil potrebo po tovrstnem doživljanju. V matematiki srečujemo abstraktno računstvo — algebro. Kdo je proti njej, kdo zanika njen pomen — njen uporabi? Ne nasprotujemo torej valgebric v slikarstvu, saj bo gotovo tudi ona obogatila vsakodnevno resničnost (2). Abstraktnost bogati resnični svet,

resničnost daje abstraktni izraz, tako je zapisano v sodobni psihologiji. Če ta odnos velja v miselnem svetu, zakaj bi se to ne smelo upoštevati v slikarstvu in bi abstraktnost uporabljalo v večji meri kot doslej (3)?

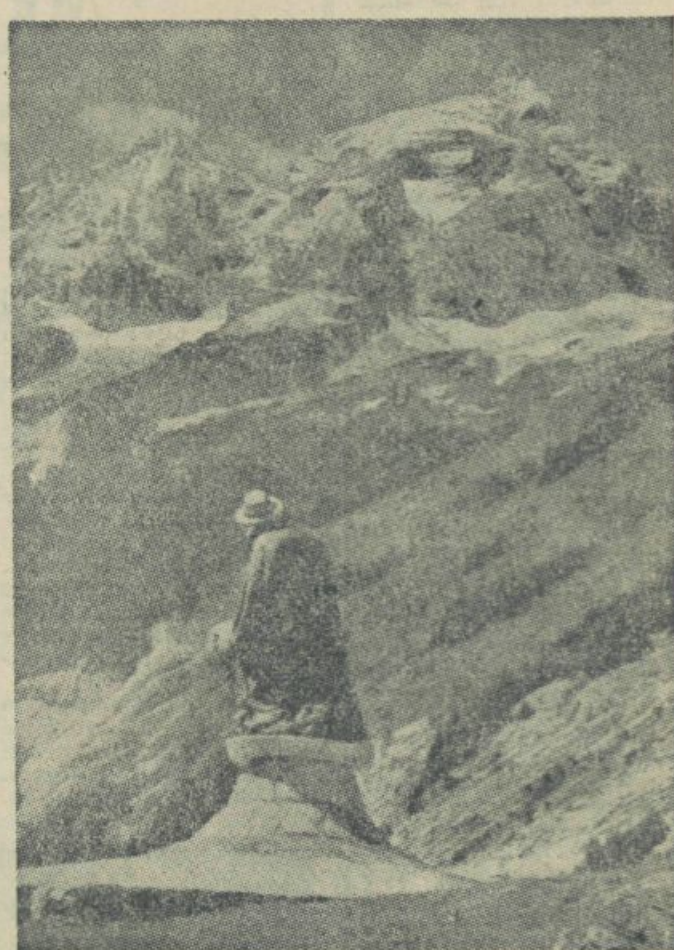
Kdor bo priznal napredek v družbi, ga bo moral priznati tudi v umetnosti, v slikarstvu, pa četudi ne bo uspel razumeti ga s primitivnimi razlagami. Danes moramo vsekakor pozitivno ceniti dela bratov Subicev, ne moremo več zanikati vrednosti slovenskega impresionizma, toda ni napredno, če bi propagirali, naj slikamo kot Grohar. Kajti razvoj od tu dalje je kretnil svojo pot in kdor je ne vidi, ta se rači ni daleč dokopal v razumevanju novih stremenj v slikarstvu. Ali — mijo rečemo — novega slikarstva ne razume. Taki ljudje zelo radi v svoji stagnaciji (pogosto jih slišimo: slikovni svet nima izhoda, je av zagatje in podobno) mečejo vsa nova prizadevanja v en koš in ga nazivajo »modnost«. Ta naziv pa zasluži samo prizadevanje, ki nima nikakršnega vpliva na kasnejšo dobo, ki je kratkotrajno in ki nima splošne ovezave z današnjo ali bodočo družbo. Take legitimacije pa abstraktna umetnost nima.

Dejstvo je, da se abstraktna umetnost znova in znova poraja v svetu in še nismo doživeli njenega zatona. Nasprotno, razvija se še vedno v nova prizadevanja. Nekateri izkoriščajo »štrečare« otrokove duše, drugi pa jo oplajajo s sanjskim svetom (4). Dokler pa je pred njo odprta možnost razvoja, toliko časa bo živela in se razvijala, kajti nihče ji ne more odvzeti radosti nad odkrivanjem novih slutenj.

Danes gre vsepovsod življenje z velikimi koraki dalje. Včeraj neuk človek, ki je skoraj podzavestno živel — jutri že poln vsakovrstnega znanja. Svet nagljuje v podiranje starega srednjoveškega vsepovsod. Poraja se nova družba, ki je razbila staro.

In končno, ko človek v sebi razdere stari svet, se usede in pogleda okrog sebe. Z istimi rokami, kot ga je podrli, prime vsak kamen stare stavbe, ga tehta in ocenjuje, koliko bi mogel služiti novemu namenu. Koliko je take sličnosti v umetnosti! Ali je abstraktna umetnost slutnja bodočih dni ali pa je njihova predhodnica, bo pokazala prihodnost. Morda bo ostala njena vrednost v kompoziciji in barvi, morda pa bo dala povod za novo razvijanje podzavestnega »sveta v umetnosti, ki ga bomo gojili z namenom, da se družba ne bo enostransko razvijala, pač pa dajala solidnost novim pokolenjem. Zavedati se moramo, da nam tehnika nudi le materialno kulturo, a umet-

Nadaljevanje na 6. strani

Harmonija gorske prirode in umetnine (delo kip. Savinška)

OBISKI V ATELJEJIH

Nadaljevanje s 1. strani

leta študija, dela za vsakdanji kruh in borb za nov izraz, nihanja med obdelavo podrobnosti na plastiki in zvestobe do kamenitega bloka, iz katerega klesajo. Njegova dela, predvsem portreti, so se dvigali nad povprečje po silno močni psihološki analizi in precizno tehnični obdelavi, ki je vsak obdelan kosček kamna prepočila s kiparjevo osebnostjo in z njegovim stremeljem, upodobiti najgloblji izraz človeka v obupu in nakanosti, a kljub temu v lepoti, ki je daleč od navne lahkotne lepote, ki je pri Savinški ne najdemo. Človek, ki je toliko in tako rad risal slepe, pohabljen od vojne in umobolne z njihovimi blodnimi očmi, se ne zapira pred problematiko življenja. Pripada generaciji, ki je šla skozi koncentracijska taborišča druge svetovne vojne.

Stopila sva k velikemu kartonu, ki pokriva dve dolgi steni v ateljeju: načrt za relief v Crnomlju (tema NOB), ki bo po obdelavi za nas predstavljal novost (poznali so že stari Egipčani). Klesanje v kamen direktno po predlogi s kartona, brez odlika v mavcu, ki pušča umetniku še pri klesanju v kamenu popolno prostost in umetniško invencijo.

Ni slučaj, da je ravno Savinšek s Kugyjevimi spomenikom dosegel tak uspeh. Spomenik je

kot blok gnote preračunan in vkomponiran v skladu s skalno maso Jalovčevega vrha v ozadiju. Umetnik je preživel mnogo dni v Julijskih Alpah. Studiral je skalne bloke, prelome apnenčevih skladov in risal akvarele. Nekaj njegovih najboljših stvari so ravno ti akvareli z gora, študije oblakov in svetlobe, ki spreminjajo gnote skale v neprestano menjajoče se sanjske slike. Njegova plastika ima v sebi nekaj strukturnih značilnosti apnenca, njegovih razliemb, oblin in ostrih prelomov.

Savinšek, rafiniran, z vsemi tehničnimi pridobitvami opremljen kipar XX. stoletja, je svoje delo navezal tudi na primitivno arhaično ustvarjalnost rimskih lončarjev in njihovih glinastih konjčkov. Samo pogledajte njegovega plesočega klavna: plesoča vršana forma, ki poživlja njegove oblike, bi bila prav tako lahko narisana v delavini lončarjev, ki so svoje lončene konjičke popisali z meandričnimi ornamentmi. Umetnostni kritiki na Dunaju, ki poznajo vse, od umetnosti Kube do plemenitih centralni Afrike, so zaznali v presenečenju ob reprodukciji ribniškega glinastega konjička. »Pravi umetnik in modre oči se mu posmehljivo zasvetijo.

Poslovil sem se. Nisem ga vprašal, ali je za moderno umetnost ali proti njej. Savinšek ustvarja dela, ki so plod njegove močne umetniške osebnosti, domače zemlje, naslona na bomo tradicijo, kolikor je imamo, dobe, v kateri živi. Senilni kritiki pa bodo ob njegovih zadnjih delih spet lahko zapeli pesem o plemenitem Straussu in hudobnih zamorcih, ki so s svojim bugy-woogjem pokvarili današnjo mladino. KUZ

Literarno-glasbeni večer

Zveza študentov ljubljanske Univerze vabi vse študente na literarno glasbeni večer, ki bo v četrtek 21. t. m. ob 19.30 v študentskih prostorih na Miklošičevi cesti 5a (v bivših prostorih ASK). Svoja dela (pesmi in prozo) bodo brali tovariši: Peter Levac, Ivo Minatti, Janez Menart, Kajetan Kovič, Ciril Zlobec, Lojze Kovačič in Andrej Hieng.

Še enkrat o kulturnih spomenikih

26. decembra sem v »Ljubljanskem dnevniku« opozoril na katastrofalno stanje bivše cerkve samostana S. Maria in fontis v Kostanjevici grajene v prehodnem slogu med romaniko in gotiko, na zapuščenost veličastne gotike arhitekture v sklopu

Pleterske kartuzije in na pozno, čeprav vse hvale vredno konstarskorsko akcijo Zavoda za varstvo kulturnih spomenikov na gradovih Tosti vrh in Otočec. Spomeniške imenujemo tiste arhitekture iz preteklosti, ki s svojim značilnim funkcionalnim

ustrojem strukturo konstrukcije, dekoracijo in obdelavo materiala reprezentirajo določeno obdobje in način življenja nekega socialnega kroga. Zato imamo pri nas, kakor imajo tudi v tujini poseben Zavod za zaščito kulturnih spomenikov.

Slovensko ozemlje hrani zelo številne kulturne spomenike in med njimi spomeniške arhitekture. Ker je bilo naše ozemlje skozi stoletja podvrženo »preplihu vplivov«, ker so se tu že od nekdaj križale trgovske poti, ker se tu stikajo različne civilizacije je stila zakladnica naših spomeniških arhitektur nad vse pisana in bogata.

Lahko bi govorili na dolgo in na široko o naši »spontani« ljudski arhitekturi, o stilih elementih v njej, o romaniki pri nas (Vuzenica, Muta, Jarenica, Trebelno, Stična, Kostanjevica, Laško, Maribor...), o naši gotiki (zgodnji v Kostanjevici in potem v Novem mestu, Celju, Mariboru, Črnomlju, Kranju), o »kranjskem prebiteriju«, o slovenskem baroku, o

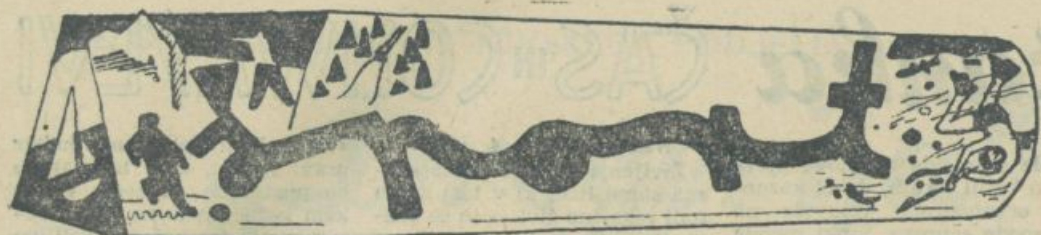
gradovih vseh tipov in velikosti, o srednjeveških urbanističnih zasnovah naših mest. Ta dolga vrsta spomeniških arhitektur je zaradi svoje zgodovinske in umetniške vrednosti dejanska materialna dobrina in kulturna vrednota našega naroda in ji gre zato vsa skrb in pozornost.

V težkih gospodarskih pogojih povojne graditve ni bilo mogoče vedno misliti na propadajoče zgodovinske objekte. Tako je morala ostati dejavnost Zavoda za spom. varstvo in njuno v ožjem obsegu in ni mogla zajeti vsega, kar je bilo potrebno intervencije. Poleg tega pa sta malomarnost in primitivnost lokalnih činiteljev ter samovoljnost posameznikov zakrivila več, kot bi se smelo odpuštili. Tako so si kmetje iz okolice Hmeljnika in drugih gradov popravljali kozolce in hiše z dragocnimi arhitekturnimi detajli 15. in 16. stoletja.

Dež in sneg z zmraziljo pa so opravili svoje in tako stojimo danes pred izredno težko, a imperativno nalogo — zavarovati to, kar je ostalo, konservirati vsaj ruševine in vključiti zapuščene zgodovinske vrednote v tok in zahteve novega življenja.

Bizelski grad

Bizjak Nande nam pripoveduje...

Tokrat o ženski vrsti AŠK

Pred nedavnim se je oglašil v našem uredništvu trener ženske ekipe AŠK tov. Bizjak Nande. Izkoristili smo priložnost in ga naprosili, naj nam pove nekaj podrobnosti o ekipi, ki jo trenira. Tov. Nande se je rad odzval našemu povabilu in že po dobri uri prinesel popisano polno papirja.

KDAJ STE USTANOVLILI PRI AŠK ŽENSKO VRSTO?

Ze na ustanovnem obnem zboru novoustanovljenega košarkarskega kluba akademikov je bilo govora tudi o ženski ekipi. Do ustanovitve le-te pa je prišlo šele v maju 1952 na pobudo takratnega podpredsednika AŠK tov. Milana Mravljeta.

ZAKAJ NISTE USTANOVLILI ŽENSKO EKIPE OBENEM Z MOŠKO?

Prva in glavna zapreka je bila ta, da smo bili finančno tedaj zelo šibki in je tudi moška ligaška ekipa težko životarija. Druga zapreka pa je bila ta, da smo morali pričeti popolnoma znova, kajti vse igralke bivše Enotnosti, ki naj bi formirale žensko ekipo AŠK, so prestopile k Železničarju. Morali smo najti nove igralke.

pomanjkanja finančnih sredstev. V letošnjem letu smo sodelovali v slovenski republiški ligi kot seniorska ekipa in dosegli II. mesto z istim številom točk kot prvak ljubljanski Železničar. Poudarjam, da smo ljubljanskega Železničarja v zadnji tekmi prvenstva premagali z razliko 11 točk, kar kaže, da naša ekipa ne zaostaja za vrsto Železničarja, ki je zasedla na državnem prvenstvu v Splitu III. mesto. Mislim, da bo na prihodnjem prvenstvu velika borba med večnima rivaloma AŠK in Železničarjem tudi pri ženskih ekipah. Naša ženska vrsta še ni dosegla maksimalne zmogljivosti, kajti sestavljajo jo izključno mlade igralke, ki imajo še precej možnosti nadaljnega razvoja.

Sabljači, odbojkarji in strelci

Vsi trdijo, da so v mrtvi sezoni. Sabljači imajo začetniški tečaj, odbojkarji pa tarnajo, da so brez dvoran. Po »privatni liniji« so našli telovadnico, ki jim je na razpolago celi dve uri na teden. Strelci upajo, da bodo lahko v kratkem uvedli zimsko vadbo.

VAŽNO OBVEŠČILO

Predsedniški svet Počitniške zveze poziva vse tiste, ki žele postati, in tudi tiste, ki žele ostati člani PZ, da se čimprej javijo na Svetu, najkasneje pa do 31. januarja. Uradne ure so vsako sredo in petek od 12. do 13. ure na Univerzi (soba 8 poleg Kvesture).

Dne 23. januarja bo ob 19. uri važen sestanek, katerega se morajo udeležiti vsi predstavniki in blagajniki na fakultetah. Udeležba je strogo obvezna.

Glinšek Joža

POVEJ NAM KRATKO ZGODOVINO TVOJE EKIPE

Ze po enomesečnem treningu smo sodelovali na mladinskem prvenstvu LRS in nepričakovano osvojili I. mesto. Prepagali smo tudi prvaka Hrvatske Lokomotivo iz Zagreba za vstop na državno prvenstvo, na katerem pa nismo sodelovali zaradi

KAKO SI ZADOVOLJEN Z EKIPO?

S samo igro sem glede na to, da ekipa obstaja šele eno leto, zadovoljen. Moram reči, da se ekipa na takih srčno bori in mnogokrat nadomesti s tem pomanjkljivo tehniko. Nasprotno pa sem zelo nezadovoljen z obiskom treningov, na katere prihajajo le nekatere redno. Upam, da se bo tudi to uredilo, kajti vzrok nediscipline na treningih mi je znan: premajhno število tekme.

KAJ STE STORILI ZA POPULARIZACIJO ŽENSKO KOŠARKE?

Tudi na to smo mislili. Izvedli smo veliko akcijo in ustanovili košarkarske krožke na VII. in I. gimnaziji. Te začetniške treninge obiskuje skupno 60 deklet, iz katerih bomo črpali kader za izpolnitev naše prve ekipe in ustanovili še mladinsko vrsto. Na tem mestu bi se zahvalil tudi prof. telovadbe tov. Vovkovi in tov. Dočaku, ki sta nam pri tem nesebično prisločila na pomoč.

KAJ PA PRVENSTVO UNIVERZE?

Mislim, da bi bilo prav, če bi naš klub organiziral prvenstvo Univerze tudi za ženske. Tu bi lahko našli nove talente in jih vključili v našo vrsto.

KATERE IGRALKE LAHKO NAJBOLJ POHVALIS?

V naši ženski ekipi lahko pohvalim tov. Glinškovo, ki je najboljša igralka ekipe in je tudi najbolj disciplinirana. Njena prizadevnost se kaže tudi v napredku in mislim, da bo že leto kasneje za državno reprezentanco. Zelo disciplinirane so tudi Porentova, Prešova, Novljanova, kar se kaže tudi v njih kvaliteti.

Zanimanje za jiu-jitsu

Ta sekcija, čeprav se o njej malo govori, je ena izmed najmočnejših na Univerzi. Vadijo vsak dan in imajo 7 različnih tečajev s 150 udeleženci. Še ta mesec bo klubsko prvenstvo, združeno z izpiti. Srečali se bodo pa tudi s študentskim klubom, Mladost iz Zagreba.

Ustanovljen študentski smučarski klub

V decembru prejšnjega leta je bil na pobudo in v okviru AŠO pri ZŠJ ljubljanske Univerze in Visokih šol ustanovljen Akademski smučarski klub. Ustanovitve kluba ni narekovala samo potreba, da se sestavi dostojna ekipa, ki bo zastopala našo univerzo na letošnjih meduniverzitetnih tekmovanjih doma in v tujini, ampak predvsem zanimanje za to lepo in privlačno športno panogo med študenti naše Univerze. Tako si je klub zadal kot najvažnejše naloge, organizirati več smučarskih tečajev s sodelovanjem Planinskega društva Univerze ter tako omogočiti čimvečjemu številu študentov izpolnitev v tej panogi in nekaj prijetnih dni na smučiščih.

Tečaji bodo v mesecu februarju na Kravcu, Starem vrhu ali Mozirski planini pod strokovnim vodstvom. 24. januar je bil določen za univerzitetno prvenstvo, ki bo v Zlebeh pri Medvodah v slalomu, v Sentvidu pa se bodo pomerili skakalci in tekači. Na tem tekmovanju bo tudi izbrana reprezentanca Univerze, ki se bo udeležila mednarodnega prvenstva 13. in 14. februarja v Zagrebu. Pred tem tekmovanjem bo skupni trening reprezentance v Kranjski gori ali na Črnem vrhu.

Predlagali so tudi organiziranje večje prireditve z mednarodno udeležbo v okviru Planiskega tedna. V tej sezoni se bo naša smučarska reprezentanca udeležila mednarodnega prvenstva nemških univerz v Oberammergau, ki bo februarja, v aprilu pa bodo sodelovali na tradicionalnem troboju med dunajsko, graško in ljubljansko Univerzo. Klub bo primoran pri sestavi reprezentance še vedno upoštevati študente, ki so tekmovalci drugih klubov v Sloveniji. Vendar bo to verjetno v prihodnjem šolskem letu dokončno urejeno z registracijo našega kluba pri SZS. Ne glede na to bo klub že v tej sezoni posvetil pažnjo nekaterim uspešnejšim mladim tekmovalcem, ki bodo morali v naslednjem letu nadomestiti nekaj starih asov.

Da bo delo kluba res uspešno, nam priča prizadevnost odbora, kateremu načeljuje tov

Hočevar Stefan, član pa so: tov. Suhač, Leitgeb, Obersnu, Varžacha ter znana tekmovalca Hladnik Damjan in inž. Bizjak Ljubo. Delo kluba se bo v prihodnjem šolskem letu razširilo tudi na srednje šole, in svoje vrste pa bodo vključili tudi kolege, ki bodo zapuščali našo Univerzo.

Klub ima svoje prostore v pisarni PDU na Miklošičevi c. 5 a in uraduje vsako sredo od 18. do 19. ure.

Študentsko prvenstvo v namiznem tenisu

ZAGREB PRVI, LJUBLJANA TRETJA

Pred odhodom na prvenstvo nam je tov. Ahačič obljubil, da nam bo dostavil poročilo o tem tekmovanju. Svoje besede ni držal, zato moramo posneti naše poročilo po raznih drugih virih. Državno prvenstvo v namiznem tenisu je bilo odigrano zadnje dni decembra v Skoplju. V dvorani Tehnične fakultete so se študentje vseh fakultet v državi pomerili v borbah za posamično in ekipno prvenstvo države. Svojo udeležbo so obljubile tudi ekipe iz Carigrada, Ankare in Aten. Žal te ekipe niso prišle na tekmovanje. Tako je to prvenstvo izgubilo mednarodni značaj.

Nastopila so moštva iz Zagreba, Beograda, Ljubljane, Sarajeva in 2 ekipi iz Skoplja. Prvo mesto na turnirju je zasedla ekipa zagrebških študentov v postavi Uzorinac,

Se en brzoturnir

LUSK je organiziral brzoturnir mojskih kandidatov Slovenije, udeležili so se ga igralci iz Ljubljane, Maribora, Domžal in Kranja. Prvo mesto je osvojil član LUSK tov. Grosek.

Te igre pa še ne poznate! To je vodna košarka, ki jo že igrajo na Zahodu

Letos bo mnogo tekmovanj

Ni še dolgo, kar se je zaključilo namiznoteniško prvenstvo študentov Jugoslavije v Skoplju, in že so začeli z delom in velikimi pripravami smučarji. Smučarji ljubljanske Univerze se že dalj časa pripravljajo na tekmovanja, seveda vsak zase. Prva tekma, ki jih čaka, bo že 24. januarja. Alpski vozači bodo odšli v Zlebe, tekači in skakalci pa se bodo pomerili v Sentvidu. To tekmovanje ima veliko prednost pred vsemi prejšnjimi: blizu Ljubljane bo! To bo omogočilo prirediteljem, da bodo lahko povabili na tekmovanje neomejeno število smučarjev, in tako bomo lahko prvi dosegli, da bo smučarsko prvenstvo naše Univerze res množično. Na tem prvenstvu bo izbrana reprezentančna vrsta, ki bo sodelovala na državnem prvenstvu v Zagrebu. Doselej so bila vsa prvenstva v Sloveniji in prav zato se zagrebški študentje trudijo, da njihova prireditve ne bo zaostajala za prejšnjimi. Tekmovanje bo v dneh od 14. do 17. februarja na terenu Sljemena. S tem spored naših smučarjev še ni izčrpan. Sodelovali bodo še na tradicionalnem troboju med dunajsko, graško in ljubljansko univerzo. Povabljeni so tudi v Nemčijo na tekme v Oberammergau.

Odbojkarji in košarkarji bodo organizirali državno prvenstvo v Ljubljani. Za to je dovolj

Novoletni turnir LUSK

Ljubljanski univerzitetni šahovski klub je priredil velik novoletni šahovski brzoturnir prvokategorikov. Vse partije so odigrali v enem dnevu in sodi ta turnir med najnapornejše turnirje v zadnjem času. V teku 10 ur so morali odigrati recit in piši 44 partij. Prvo mesto na tem turnirju je osvojil Trampuž, ki je vodil od začetka do konca. Nabral je 82 točk.

SNEG JE TUDI NEVAREN

Pozimi so gore težavnejše in zahrbtnješe. Snežna pota in mraz zahtevajo več vztrajnosti in utrjenosti. Zato naj se nihče ne odpravlja na dolgo turo brez predhodnega treninga. Največja in poglavitna nevarnost je vselej in povsod telesna oslabeleost; zakaj brž ko človek obnemore, naraste moč in silovitost zunanjih nevarnosti (vihar, metel, megla, mraz). Opešaneč, če je sam ali pa če mu tovariš ne more pomagati, običajno zmrzne. V metehu in megli izgubi voljo, da bi nadaljeval pot. Vihar mu je nevarnejši, ker ga laže vrže v prepad. Torej ne takoj iz šolskih klopi na dolgo pot!

Ena najbolj razkričanih nevarnosti je plaz. Plazov je več vrst. Najbolj znana sta suhi pršičasti plaz, ki zdrvi silno hitro in ustvarja močan zračni pritisk, in pa težki mokri plaz, ki polzi počasneje, a opravi svojo razdiralno delo temeljito. 4 do 6 dni po novozapadlem sne-

Turnir elektrotehnikov

V soboto 9. januarja so se pomerili v namiznem tenisu študenti elektrofakultete. Od 18 prijavljenih se je udeležilo turnirja 15 igralcev. Tekmovanje je trajalo 5 ur. Odigranih je bilo 38 partij s 85 seti. Igralci so se po žrebu razdelili v dve skupini. V eni skupini je tekmovalo 7 igralcev, v drugi pa 8 igralcev.

V prvi skupini je bilo odigranih 8 partij na 3 sete in 10 na dva seta, medtem ko so igralci druge skupine odigrali vsa srečanja v dveh setih razen enega.

Tekmovalci so se uvrstili po naslednjem vrstnem redu:

1. Navinšek Boris (IV. letnik), 2. Petrovič Miodrag (I.), 3. Koridž Ivica (abs.), 4. Povh Dušan (I.), 5. Fratina Andrej (I.), 6. Rupnik Anton (I.).

V drugi skupini pa:

1. Sarič Srdan (IV.), 2. Todorovič Dragan (I.), 3. Uršič Franc (II.), 4. Vastič Viljem (I.), 5. Za-

Studenti in Počitniška zveza

Kaj je s Počitniško zvezo, koliko je popusta in kdaj, zakaj ni popusta za posameznike — taka in podobna vprašanja so danes med študenti-ferialci precej razširjena, da ne omenim najrazličnejših drugih pripomb. Se dobro, da je razširjevalcev teh opomb, teh svojih organizacij tako »predanih« članov le malo in da se bo njihovo število v kratkem še bolj zmanjšalo. Vsakomur, ki je vsaj malo seznanjen z delovanjem PZ, je jasno, da so to zadnji ostanki tistih špekulativ, ki so mislili, da je PZ potovalni urad, ki za članarino nudi vozne olajšave.

Na vseh skupščinah družin Počitniške zveze so bili jasno poudarjeni in začrtani glavni cilji, smoter in značaj te organizacije. Na vseh skupščinah je

bilo tudi dovolj povedanega o aktivnosti članstva, o pravicah in dolžnostih in končno tudi o voznih olajšavah. Prav gotovo je res, da direkcija JDZ ni pokazala dovolj razumevanja za upravičene zahteve Počitniške zveze. Minimalne vozne olajšave so skoraj edina negativna postavka v organizaciji. Res pa je tudi to, da ta okolnost nikakor ni predstavljala nepremostljive ovire za tistega, ki je trdno sklenil, da bo potoval po naši domovini in se seznanjal z njenimi naravnimi lepotami, zgodovinskimi ter kulturnimi znamenitostmi.

Kdor se je vpisal v PZ s tem namenom — in le ta je res pravi ferialec, je prav gotovo znal polskati prave organizacijske oblike, ki so mu ob široki organizirani mreži sprejemališ in prenočišč, ki je v Sloveniji odlično delovala, gotovo pomagale, da je dosegel cilj, ki si ga je zastavil. Dejstvo, da so perspektive razvoja Počitniške zveze v bodoči sezoni veliko širše (taborjenja, kolonije doma in v inozemstvu, letovanja ob morju), bi utegnil sicer kdo od laži-članov imeti za demagogijo, toda gotovo je, da pripomore k razjasnitvi položaja in postavitvi organizacije na trdna noga.

Ni moj namen idealizirati položaj, v katerem je PZ na Univerzi in Visokih šolah. Res je, da preživlja krizo, katere glavni povzročitelj je že omenjeno koristolovstvo posameznih članov. Razumljivo je, da bomo prebrodili to krizo le s tem, da bomo ta nezdav pojav eliminirali, v naših družinah pa zbrali le take člane, ki so res pravi ferialci in ki vedo, kakšne so njihove dolžnosti do organizacije. Nič hudega ne bo pri tem, če bo število članstva padlo. Prvo je kvaliteta in potem šele kvantiteta.

Izbrabim priložnost in opozarjam vse funkcionarje, naj čimprej rešijo problem članstva, finančne zadeve in podobno ter sestavijo sezname in poročila predsedniškemu svetu. Le na ta način bomo lahko uredili svoje vrste, utrdili organizacijo in tako pripravljeni stopili v novo sezono.

Komar Gojmir

Ekonomisti na Mali

Večkrat smo že polzkušali v centralnem merilu ustanoviti in zgraditi smučarski dom, si bi služil ljubljanskim študentom. Začeli smo že z gradnjo na Jelovici, toda vse je padlo v vodo. Kar se ni posrežilo našim centralnim organizacijam, to je uspelo študentski organizaciji na ekonomski fakulteti.

Sedaj je dograjen nov dom na Veliki planini in ekonomisti so izkoristili priložnost ter vzeli v najem stari dom. Za dokaj majhno odškodnino (mesečno 1700 din) so dobili ta dom za vse zimске mesece. Dom je popolnoma opremljen in čaka na goste.

Dom bo služil študentom ljubljanske ekonomske fakultete za smučarske tečaje, poleg tega pa bodo poslali tja študente, ki so slabega zdravja in jim bo sveži gorski zrak gotovo koristil.

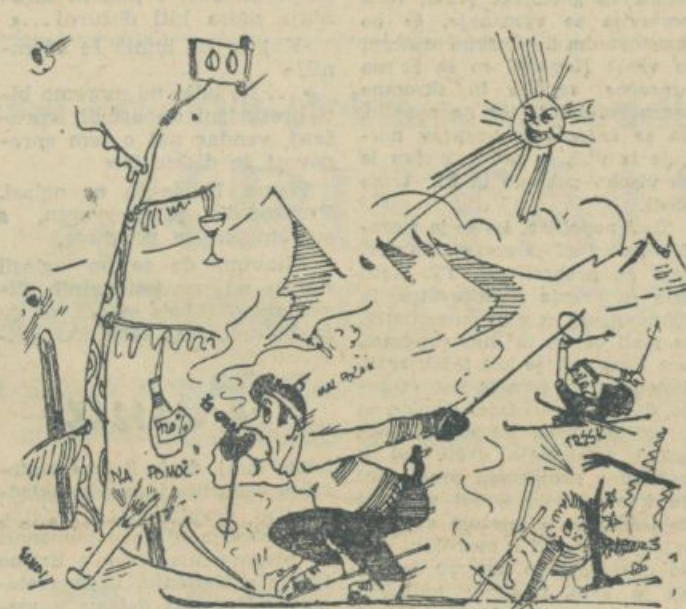
Poleg tega bo dom na razpolago tudi študentom drugih fakultet za izvedbo smučarskih tečajev. Vse kaže, da se ga bodo lahko posluževali tudi študenti drugih ekonomskih fakultet v državi.

K izvedbi te zamisli so pripomogli tudi nekatera ljubljanska podjetja, ki so prispevala nekaj živil in raznega drugega materiala.

Ekonomistom moramo dati vse priznanje za njihovo agil-

(Nadaljevanje na 6. strani)

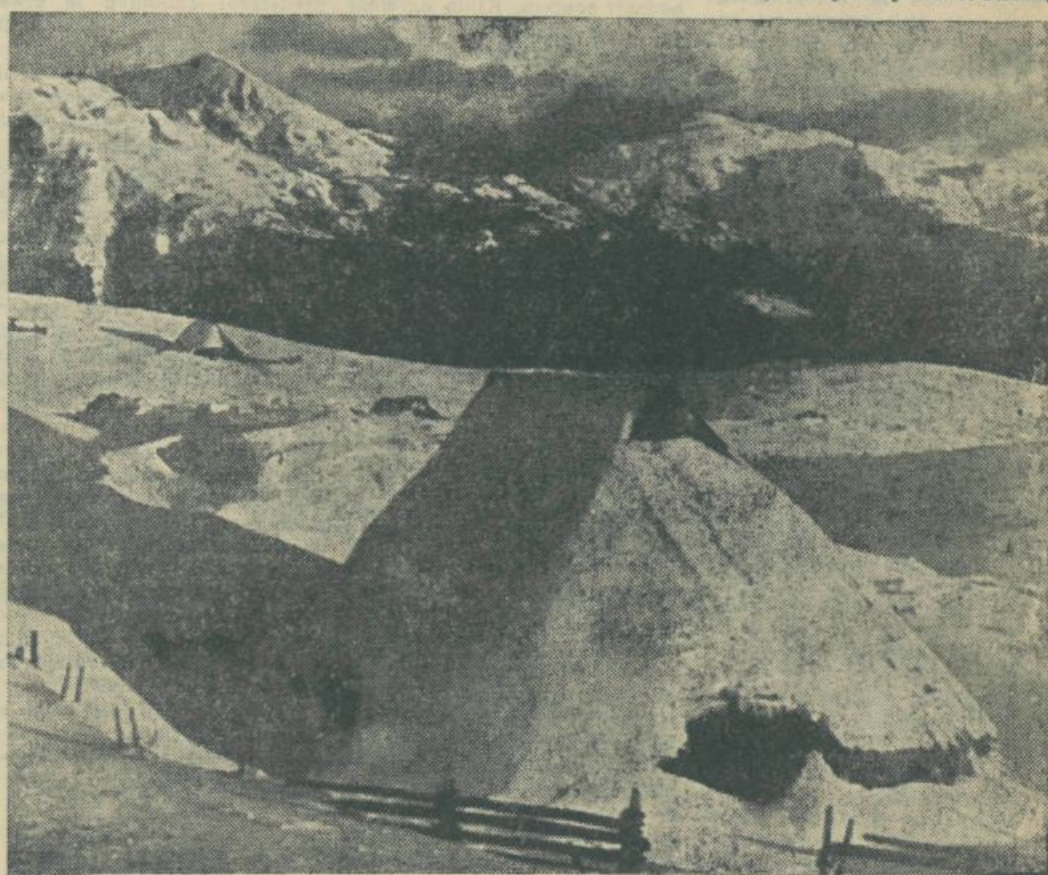
Po silvestrovanju v Planici

Kranjska gora je bila na prvi dan letošnjega leta kot izumrla. V dopoldanskih urah ni bilo nobenega smučarja niti na cesti, kaj šele na Bukovniku. Prvi so prišli po kosilu. Bilo jih je res veselo pogledati; — prava šola modernega smučanja. Med veselimi petjem in z majhnimi očmi so se »smučarje« veselo spuščali po strmih terenih. Kako — to vam najbolj pove naša slika, ki je veran prikaz razpoloženja

Na grebenih nikoli ne stopajmo na rob! Veter je nasul nad steno celo gredo snega, ki zmzne in moli kot snežna streha ali rillec na nasprotno stran grebena. Pod majhno obtežitvijo se udre.

Eden izmed starih sovražnikov planincev je pozimi mraz. Primerna obleka in hrana sta najvažnejši sredstva proti njemu. Najvažnejši del obleke je obutev. Noge so najbolj izpostavljene ozeblinam, stalno tijo v snegu, zato jih moramo najbolj zaščititi. Nevarnost ozeblin nastopi takoj, ko prvost ne čutimo več. Danes svetujejo ogrevati zmrlje ude z mlačno vodo. Stari način drgnjenja s snegom nikakor ni brezuspešen in sneg je bolj pri roki kot mlačna voda!

Dopisujte v naš list

DELOVNI KOLEKTIV TRGOVSKEGA PODJETJA

„Drogerija“

želi vsem delovnim ljudem mnogo uspehov pri delu v poslovnem letu 1954 in se priporoča s svojimi poslovalnicami:

Drogerija „Zorka“, Copeva 5
Drogerija „Danica“, Titova 20
Drogerija „Nevenka“, Miklošičeva 30
Drogerija „Majda“, Židovska 1
Drogerija „Slavica“, Mestni trg 4
Drogerija „Mojea“, Celovška cesta 61
Parfumerija „Nada“, Nazorjeva 3
Parfumerija „Felka“, Titova 53

TOVARNA BARVINLAKOV

MEDVODE
SLOVENIJA - JUGOSLAVIJA

IZDELUJE:

firneže, oljate barve, lake, emalje, steklarski kit, umetne smole, nitrolake, špirtni lake, trdilo za obutev

ŽELIMO VAM SREČNO NOVO LETO!

Srečno in uspešno novo leto 1954 želi vsem študentom in slovenskemu ljudstvu

Belokranjska železolivarna v Črnomlju

Obilo učnih uspehov v novem letu želi vsem študentom krškega okraja

OLO KRŠKO

„KEMOSERVIS“ - LJUBLJANA

oskrbuje znanstveno-raziskovalne medicinske in industrijske laboratorije na področju FLRJ s kemikalijami, steklovino, porcelanom, aparati ter drugimi laboratorijskimi potrebščinami

ŠTUDENTJE IMAJO PRI NAKUPU 10% POPUSTA

Trg revolucije 15
Telefon 21-550

UVOZNO
PODJETJE

Vsem odjemalcem in delovnim kolektivom želimo v novem letu 1954 čim več uspehov v izgradnji naše socialistične domovine

DELOVNI KOLEKTIV TOVARNE USNJA, KAMNIK

Naš delovni kolektiv bo svoje kvalitetne izdelke v bodočem letu skušal še izboljšati in nuditi vsem našim odjemalcem doma in v inozemstvu res prvovrstno blago

Vsem cenjenim naročnikom in dobaviteljem se zahvaljujemo za zaupanje in naklonjenost v letu 1953 in se priporočamo za naročila v tesarsko in mizarsko stroko spadajočih del tudi za leto 1954

Ob tej priliki voščimo vsemu delovnemu ljudstvu srečno in uspešno novo leto

DELOVNI KOLEKTIV PODJETJA

LJUBLJANA, PARMOVA 45

TRGOVSKO PODJETJE

„PRESKRBA“ HRASTNIK

želi vsem študentom in vsemu delovnemu ljudstvu srečno novo leto!

MLO LJUBLJANA

čestita vsem študentom ob novem letu 1954 in jim želi v tekočem letu mnogo učnih uspehov!

Delovni kolektiv steklarskega podjetja MLO

„KRISTAL“

LJUBLJANA, TITOVA CESTA 14

čestita vsemu delovnemu ljudstvu in posebno študentom k novemu letu 1954!

OLO Novo mesto

čestita vsem študentom, posebno klubu novomeških študentov za novo leto 1954 in jim želi pri študiju mnogo uspehov!

RESTAVRACIJA

»SLAVIJA«

LJUBLJANA, Gosposvetska 6

želi vsem svojim odjemalcem srečno in veselo novo leto

Srečno in uspešno novo leto 1954 želi vsem svojim poslovnim prijateljem

Delovni kolektiv

P1M

PREDILNICA IN TKALNICA

MARIBOR

Želite lepo tiskovino?

BLOKE

KARTOTEKE — KONTNIKE

JOURNALE — INDEKSNE

IN PROTOKOLNE KNJIGE

PISMA — KUVERTE

VOZOVNICE

Vam izdela lepo in po solidni ceni

BLASNIKOVA TISKARNA

LJUBLJANA — Breg 10-12

Tisk in izdelava celofanskih vrečk

Vaše življenje in imetje

nezgodo, smrt, doživetie,
požar in druge nesreče,
vlom, steklo, avto-kasko,
jamstvo, transport

zavaruje

DRŽAVNI ZAVAROVALNI ZAVOD
DIREKCIJA ZA LR SLOVENIJO

POMNI TE:

Zavarovanje Vas lahko
obvaruje škode, ki bi
jo morda dolgo občutili
in obžalovali!

Podružnice v vseh večjih mestih — zastopništva
v vseh večjih krajih!

Zima je tu!

Za zimski šport si izpopolnite svojo opremo za smuk, drsanje in tudi
za druge vrste športa edinole z izdelki podjetja za proizvodnjo
športnih potrebščin

V novem letu želimo športnikom mnogo uspeha!

„PLANICA-ŠPORT“

LJUBLJANA, Likozarjeva 10

Vsi naši izdelki so solidni in trpežni.
Izdelujemo tudi po meri